

[Ministeren for offentlige arbejder]

baggrund og et godt erfaringsmateriale at bygge på.

Jeg er næsten ikke i stand til at komme med flere gode argumenter for gennemførelse af dette lovforslag end dem, ordførerne allerede har fremført, og derfor skal jeg slutte med disse bemærkninger og tilsige udvalget en positiv medvirken til, at uafklarede spørgsmål kan blive opklaret, således at dette lovforslag kan blive vedtaget hurtigst muligt.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Fjerde næstformand (Melchior):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til udvalget om offentlige arbejder. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Første behandling af:

Forslag til folketingsbeslutning om postindleveringssteder på landet [af Jens Møller (KrF) m. fl.].

(Beslutningsforslag nr. B 54. Fremsat 12/12 78).

Forslaget sattes til forhandling.

*Forhandling***Ministeren for offentlige arbejder (Ivar Hansen):**

Et tilsvarende forslag til folketingsbeslutning blev behandlet her i Folketinget i foråret 1977 og 1978. Både fra regeringen og fra ordførerne blev der ved de tidligere behandlinger givet udtryk for sympati for hensigterne bag forslaget, der jo lægger op til, at befolkningen på landet opnår den bedst mulige postale service.

Som der ved de tidligere behandlinger er blevet redegjort for, har landbefolkningen mulighed for at afgive forsendelser til postbesørgelse til de omdelende landpostbude – det gælder også pakker – og for befolkningen på landet er adgangen til at afsende

post derfor næppe i særlig grad bestemt af, hvorvidt man har eget motorkøretøj. Jeg kan oplyse, at af de ca. 4.000 landpoststruter udføres nu godt 2.700 med automobil.

Det er i bemærkningerne til forslaget anført, at indtægten fra et postindleveringssted ville kunne medvirke til, at nærbutikker med en lille kundekreds ville kunne overleve. Der er i øjeblikket omkring 60 mindre posthuse på landet, der er etableret i forbindelse med anden erhvervsvirksomhed, og post- og telegrafvæsenet vil også fortsat have butiksindehavere som bestyrere af posthuse, hvor det er hensigtsmæssigt. Det gælder også ved flytning af posthuset, f.eks. når en posthusbestyrer holder op. Ligeledes vil jeg gøre opmærksom på, at når mulighederne foreligger for denne form for service, vil den også blive taget op til overvejelse med hensyn til muligheden for at udvide den.

Jeg gør i den forbindelse opmærksom på, at den tidligere regering nedsatte en landsbykommission. Jeg ville ikke finde det unaturligt, om dette spørgsmål blev taget op i forbindelse med denne kommissions arbejde.

Forslaget rejser nogle spørgsmål, det må vi erkende; bl.a. må vi sige, at der ikke inden for de bestående bevillingsmæssige rammer vil være mulighed for en forøgelse af antallet af posthuse på landet.

Som sagt finder jeg, at der vil være behov for at få problemstillingerne nærmere udredt i et udvalgsarbejde, og jeg vil ligesom min forgænger være behjælpelig med at give udvalget om offentlige arbejder de oplysninger, der vil være behov for for at få dette forslag yderligere belyst.

Normann Andersen (S):

Det er korrekt, når det fra ministeren oplyses, at da det samme forslag om postindleveringssteder på landet var til behandling i 1977 og 1978, var der ingen af partierne, der gik direkte imod forslaget. Dog var der en del uafklarede spørgsmål, som bl.a. jeg ønskede nærmere undersøgt.

Ved sidste folketingsårs afslutning var endnu ikke alle spørgsmål stillet, og jeg bliver derfor nødsaget til på ny at søge flere ting afklaret.

I øvrigt er jeg ikke helt klar over, hvor meget forslagsstillerne, i dette tilfælde kristeligt folkeparti, ønsker etableret ved eventuelt

[Normann Andersen]

nyoprettede postindleveringssteder. Jeg ved ikke, om kristeligt folkeparti har tænkt på, om der også skulle finde pengeoverførsler sted, altså ind- og udbetalinger, i de påtænkte indleveringssteder, og om man så har tænkt på, at der er visse spidsbelastninger såsom terminsbetalinger, skattebetalinger, betalinger for el osv. Sådanne spidsbelastningstidspunkter kan måske komme til at genere den handlende mere, end det gavner vedkommende, og så vil det jo virke imod hensigten. Vi kan allerede i dag konstatere, at adskillige kiosker og købmænd helt har nægtet at sælge frimærker, da det er til stor gene for dem.

Endvidere ved man – det er også i dag nævnt af ministeren – at der ikke er plads inden for de bestående bevillingsrammer til oprettelse af nye postindleveringssteder, og da arbejdet jo ikke er gratis, må der endnu en gang ses på den økonomiske side af sagen, for hvis det er tanken, at pengene til eventuel nyetablering og løn skal hentes andre steder i post- og telegrafvæsenet, så kan det ikke blive med min velsignelse, da den økonomiske stramning er stor nok i forvejen.

Desuden må man også erindre sig, at oprettelsen af nye påtænkte indleveringssteder kan komme til at udhule allerede eksisterende postekspeditioner, som dermed ikke fortsat kan være rentable. Det er vel heller ikke tanken.

Der kan nævnes mange andre ting, men jeg skal stoppe her og nøjes med at fastslå, at der er adskillige spørgsmål, der forinden stillingtagen skal afklares.

Nu skal jeg ikke på forhånd være lyselukker, for forslaget er selvfølgelig fremsat for at forbedre den postale service, og det er vi vel alle interesserede i, men vi skal alligevel tænke os om for ikke at gøre noget forkert og derved ved en fejltagelse komme til at skade bestående ordninger. I øvrigt vil jeg godt i sagens interesse spørge ministeren, om han i videst muligt omfang vil medvirke til at bevare de eksisterende postekspeditioner, idet der inden for disse områder hersker en vis usikkerhed både hos personalet og kunderne. Det kunne være en betryggelse for disse at vide, for personalets vedkommende, at der er en fortsat eksistens, og for kunderne, at deres postekspedition vil blive bevaret.

Det er næsten altid de tyndt befolkede områder, der bliver ramt, når indskrænkning-

er skal finde sted, og det er netop her, jeg synes behovet for opretholdelsen er størst. Jeg håber, ministeren er i stand til at give mig et positivt svar.

Sluttelig vil jeg sige om forslaget, at jeg er lidt forbeholden, men dog også for sagens skyld så åben, at jeg er modtagelig for gode argumenter. Udvalgsarbejdet må derfor blive afgørende for min indstilling.

Glensgård (FP):

Også kristeligt folkeparti modtager jo pamperpenge som ethvert andet parti i folketinget. Kristeligt folkeparti skulle måske overveje at bruge nogle af disse penge til at udforme sine tanker. Forstået på den måde, at når man nu har nogle ideer om små postindleveringssteder på landet, så skulle man tage og lave et lovforslag om det og ikke kun fremsætte et forslag til folketingsbeslutning, som umiddelbart lyder meget godt på en gård ovre i Vestjylland, men som reelt ikke indeholder noget. Man siger, at regeringen skal tage initiativet til, at flere butikshandlende på landet »under visse nærmere fastsatte betingelser« kan drive postindleveringssteder. Men i øvrigt siger man ikke rigtig noget om, hvad det er. De »nærmere fastsatte betingelser« kunne kristeligt folkeparti faktisk godt købe sig en konsulent til at få defineret, så vi andre vidste, hvad det var, kristeligt folkeparti ville.

Vi ønsker selvfølgelig også, at der skal være et rimeligt serviceniveau på landet, og derfor har vi da også ved de to andre behandlinger støttet forslaget. Men vi må nok sige, at under udvalgsarbejdet er vi blevet noget betænkelige ved det initiativ, som kristeligt folkeparti har lagt op til.

Vi ser altså under udvalgsarbejdet, om der er muligheder for under de eksisterende rammer at ændre serviceniveauet i opadgående retning på landet, men på den anden side mener vi faktisk, at serviceniveauet på landet er steget i de senere år gennem de nu bilende landpostbude.

Vi er positivt stemt over for den tanke, der er lagt op til, men havde altså gerne set et egentligt lovforslag i stedet for disse få bemærkninger.

Svend Erik Hovmand (V):

[Svend Erik Hovmand]

Jeg har tidligere fra denne talerstol udtrykt venstres positive holdning til den tankegang, der ligger bag det her fremsatte forslag, hvilket man vil kunne orientere sig om ved at gennemgå de seneste debatter, der har været om forslaget i tidligere folketingsssamlinger. Denne holdning er uændret.

Jeg vil gerne benytte lejligheden til her klart at fastslå to ting. For det første, at venstre ønsker principielt stop for yderligere nedlæggelse af postindleveringssteder i landområderne. Denne principielle holdning vil jeg gerne understrege. Det er rigtigt, at man i de seneste år er gået betydelig mere varsomt til værks, men vi ønsker altså at markere dette principielle standpunkt.

Det andet, jeg gerne vil pege på, er, at vi, som udtrykt også af ministeren, finder det ønskeligt, om de tanker, der ligger i dette lovforslag, indgår i det udvalgsarbejde, som finder sted bl.a. i landsbykommissionen, for her at se disse problemer i en større sammenhæng.

Jeg vil gerne med disse korte bemærkninger understrege, at vores partis holdning til forslaget er den samme som tidligere, og at vi gerne principielt vil give udtryk for det synspunkt, at nu må det være slut med yderligere nedlæggelser af postindleveringssteder.

Det er klart, at der kan være undtagelser herfra, men det er altså vores principielle holdning, at vi generelt må standse yderligere indskrænkninger i landområderne.

Grove (KF):

Jeg sad og ventede på, hvornår undtagelsen kom, da venstres repræsentant ganske klart sagde: principielt er det sådan, at der ikke skal nedlægges flere. Den kom også lige til sidst, hvor man sagde: selvfølgelig kan der være undtagelser herfra. Det tænkte jeg nok – især da vi har set den sidste lokalplanredogørelse, der er fremkommet fra miljøministeren, fra regeringen; her er jo også nogle undtagelser fra, hvad venstres principielle standpunkter var.

Dette forslag ser vi da med sympati på. Vi er blot nervøse ved, at hvis man virkelig får dette gennemført, så kan det måske virke modsat af, hvad man egentlig ønsker. Men jeg har forstået, at vi fortsat kan kulegrave i udvalget, hvordan det vil komme til at virke. Det skal give en større service i de tyndbe-

folkede områder, og så er der indbygget, skal vi sige et indirekte tilskud til forretningslivet. Jeg tror desværre, at hvis det virkelig blev gennemført, så ville det måske medføre en dårligere service, ved at postvæsenet indskrænkede servicen, når man fik det lokale poststed, og så var man måske dårligere færdig, end man er i dag.

Med hensyn til tilskud til forretningsdrivende, så tror jeg ikke, det er denne vej, vi skal gå. Det er andre områder, hvor vi lægger store byrder på forretningsfolk, moms, ATP osv., jeg tror vi skal samle os om.

Men vi vil da gerne være med til at undersøge det; vi har sympati for tanken, og kan den gennemføres, så vil vi være med.

Bollmann (CD):

Også CD har en vis sympati for forslaget, men vi har vores store betænkeligheder ved, om det overhovedet kan lade sig gennemføre. Vi har i dag gennemført en forhøjelse af taksterne for postvæsenet, og når vi har stemt for det, var det netop for at understrege, at der er behov for en bedre service, også på postområdet.

Jeg er enig i, at det ikke er på denne måde, man skal gennemføre støtte til erhvervslivet, så selv om vi har sympati for forslaget, må der tages det meget store forbehold. Som sagt, vi vil gerne være med til at undersøge, hvordan virkningerne vil være i praksis, når vi når til udvalgsarbejdet.

Ib Nørlund (DKP):

Da mit partis ordfører ikke kan være til stede i salen, skal jeg bare fremsætte ganske enkelte bemærkninger. De består væsentligt i en henvisning til, hvad vi to gange tidligere har sagt om det samme forslag. Vi står tappert ved vores mening og forholder os altså mildt og næsten kristeligt til forslaget og vil også behandle det sådan i udvalget.

Bolvig (RV):

Både ved denne debat og ved de tidligere debatter om dette spørgsmål har der været udtrykt stor sympati for kristeligt folkepartis forslag, og jeg synes altså, denne sympati nu bør være overstået, så vi kommer ind i en mere konkret fase. Overvejelserne bør snart være overstået, og derfor hilser jeg ministerens tilsagn om, at man nu vil tage fat på

[Bolvig]

det, med glæde og håber, at forslaget kan blive vedtaget snarest.

Det er givet, at den offentlige centralisering har været umådelig hård ved en lang række samfund, især de mindre samfund, den offentlige centralisering og den private centralisering. Jeg tror, der er stor og udbredt forståelse i dette ting for, at vi nu må bruge mange kræfter for at forhindre denne centralisering.

Jeg erkender, at kristeligt folkepartis forslag selvfølgelig kun er et lille skridt, men det er et skridt i den rigtige retning, og derfor vil det radikale venstre gerne være med til at støtte et sådant forslag.

Jeg tror nok, at vi i folketingset skal beskæftige os mere med virkningerne af disse centraliseringer; negativ egnsudvikling kunne man kalde det. Der er en lang række samfund, som lider overordentlig hårdt ved, at både det offentlige og det private har centraliseret. Det er gået ud over de mindre samfund ude på landet, og derfor er det for så vidt bitter ironi, at landbruget selv har været med til at fremkalde en voldsom centralisering, som har bevirket nedlæggelse af en lang række værdifulde arbejdspladser i de små samfund.

Det er rigtigt, at en gennemførelse af forslaget vil øge den lokale service, og det er værdifuldt, for det er en hånds-rækning til de eksisterende forretninger, de forretninger, som endnu lever og trives i de små samfund. Jeg mener, at såvel hr. Grove som hr. Bollmann tager fejl, når de siger, at forslaget er en støtte til det private erhvervsliv. Nej, jeg forestiller mig, at forslaget først og fremmest er en støtte til de eksisterende forretninger i de enkelte samfund, og hvis en sådan støtte ikke gives, er jeg overbevist om, at vi fortsat vil se butiksdød ude i de små samfund, som er med til at forringe servicen drastisk i disse samfund, og som er med til at fremkalde den for samfundene meget alvorlige befolknings-afvandring.

Jeg tror også, en gennemførelse af forslaget, således at vi giver forretninger muligheder for at give postal service, vil være en opmuntring for kommunerne, således at kommunerne følger det eksempel, vi hermed giver, ved at lægge en lang række kommunale opgaver ud til eksisterende forretninger i de enkelte samfund. Det vil have nøjagtig den samme positive effekt, og jeg tror, det vil

være værdifuldt ikke mindst for ældre og billøse i de små samfund, hvis også en lang række kommunale serviceinstitutioner blev lagt ud på samme måde, som kristeligt folkeparti her forestiller sig med hensyn til post.

Nu vi taler om postvæsenet, vil jeg gerne have lov at bede ministeren overveje, om ikke det nu i vores alvorlige beskæftigelsessituation ville være en god idé, om vi kunne gennemføre en ekstra postombæring, f. eks. som led i ungdomsarbejds-løshedsbekæmpelsen. Der er for mig ikke tvivl om, at det ville give job til overordentlig mange i by og på land, fra nord til syd.

(Kort bemærkning).

Grove (KF):

Hr. Bolvig taler meget om nærbutikkerne. Nu findes der jo små landsbyer, der har to nærbutikker. Hvem af dem skal så have det? Skal de have det begge to? Det kan give en illoyal konkurrence, hvis der er to nærbutikker, som vi har i mange af de små samfund.

(Kort bemærkning).

Bollmann (CD):

Det er også hr. Bolvigs bemærkninger, der kalder mig på talerstolen. Når han siger, vi var skeptiske med hensyn til erhvervslivets fordele, vil jeg blot citere, hvad postvæsenets organisationer selv mener, nemlig at man regner med, at købmanden fremtidig skal overtage undervisningen af skoleelever osv., det fremgår af en henvendelse fra postforbundet, vi har fået.

Når hr. Bolvig taler om beskæftigelsen, vil jeg gerne spørge, om han virkelig tror, at man ved at lægge postindleveringssteder på landet kan fremme beskæftigelsen i en sådan grad, at det kan løse problemerne for os her i folketingset.

(Kort bemærkning).

Bolvig (RV):

Hr. Bollmann! Jeg har ikke sagt spor om, at det vil gavne beskæftigelsen. Når jeg nævnte beskæftigelsen, var det, fordi vi diskuterede postvæsenets forhold, i hvilken forbindelse jeg havde en indskudt bemærkning til ministeren, om ikke en ekstra postombæring ville gavne beskæftigelsen.

[Bolvig]

Til hr. Grove: det ville selvfølgelig være et problem i de samfund, hvor der er flere forretninger. Men hr. Grove ved også godt, at der desværre efterhånden er overordentlig mange samfund, hvor der kun er én eneste dagligvareforretning tilbage.

Alfred Hansen (DR):

Så fik vi igen et forslag, som skal anskues ud fra en ungdomsarbejdsløshedsbetragtning, jfr. de kommentarer, som hr. Bolvig fremkom med.

Modsat hr. Bolvig mener jeg, at det altid vil være godt i et velfungerende samfund at have et godt og effektivt postvæsen, eller vendt om: hvis et samfund skal være velfungerende, bør man have et godt og effektivt postvæsen. Men det er almindeligt kendt, at foran enhver reform, man ønsker gennemført, skal man i hvert fald i øjeblikket bare køre hensyntagen til ungdomsarbejdsløshed som en sneplov foran det, så kan enhver politiker, hvis han har lidt respekt for sig selv, i hvert fald ikke undgå at støtte forslaget.

Jeg synes, der i forslaget og kommentarerne fra hr. Bolvig ligesom ligger en erkendelse af, at vi nu har denne ungdomsarbejdsløshed, og at den nok er kommet for at blive. Jeg kan beklage, hvis det er udtryk for det radikale venstres holdning til problemet, at de allerede nu har opgivet at løse arbejdsløshedsproblemet. Vi vil fra retsforbundets side gerne løse det og ikke lappe på det, så uanset om vi har arbejdsløshed eller ikke arbejdsløshed, bør vi have et godt og velfungerende postvæsen.

Jeg beklager ligesom hr. Bolvig m. fl., at vi har arbejdsløsheden, og jeg har ofte her fra talerstolen tilkendegivet det beklagelige i, at det netop er de unge arbejdsløse, der bærer en uforholdsmæssig stor byrde ved denne arbejdsløshed.

Om selve forslaget skal jeg sige, at retsforbundet gerne vil støtte det. Det består jo kun af 4-5 linjer, og indholdsmæssigt er der ikke noget, som strider mod retsforbundets synspunkter og grundholdning. I bemærkningerne til forslaget hedder det: »Yderligere vil indtægter fra et sådant postindleveringssted kunne medvirke til, at nærbutikker med en lille kundekreds vil kunne overleve«, osv. Dette ville da være glædeligt.

Retsforbundet mener, at postvæsenet skal hvile i sig selv, altså uden statstilskud, og jeg vil gerne spørge forslagsstillerne, om dette forslag også bygger på det princip. Der er ikke fremført noget om de provenumæssige aspekter, og derfor vil jeg gerne vide, om forslagsstillerne har tænkt sig, at staten skal gå ind med tilskud til de forretninger, som gerne vil besørge den slags post, der her er tale om. Hvis forslaget skal forstås sådan, at der fra statens side yderligere skal gives tilskud til de forretninger, som vil påtage sig denne lille opgave, må jeg karakterisere det som værende skjult erhvervstilskud, og så vil det nok blive svært at få retsforbundets støtte dertil.

Omvendt må jeg sige, at jeg ikke kan se, de handlende ude i disse små samfund vil kunne få en ret stor indtægt ved at besørge nogle få hundrede breve om dagen i forhold til det arbejde, det medfører, men hvis det kan lykkes og det kan fungere, vil vi meget gerne være med til at støtte forslaget.

Vigtigt må det være – og det tror jeg heller ikke ligger i forslaget – at man ikke vil tvinge de forretningsdrivende til det. Man kunne godt tænke sig et lille landsbysamfund, hvor der er 3-4 forretningsdrivende; hvis nu ingen af disse forretningsdrivende vil påtage sig denne opgave, kunne kristeligt folkeparti så forestille sig, at man tvang mindst den ene af dem til at påtage sig en sådan opgave? I så tilfælde ville vi melde fra fra retsforbundets side.

Jeg kan altså tilsige positiv støtte fra retsforbundet til forslaget i håb om at få nogle tal, nogle provenumæssige aspekter, ved forslaget. Til oplysning for forslagsstillerne skal jeg lige sige, at vi også støttede forslaget, sidste gang det var fremme, og at vi faktisk også har i sinde at støtte det til næste samling, hvis forslagsstillerne vil komme med det endnu en gang.

(Kort bemærkning).

Bolvig (RV):

Skomager, bliv ved din læst! Det er dog helt fantastisk, hvad hr. Alfred Hansen kan få ud af, at jeg som indskudt bemærkning til ministeren, når vi taler om postvæsenet, spørger, om han som led i beskæftigelsesforanstaltningerne ville overveje en ekstra postombæring. Jeg skulle aldrig have nævnt

[Bolvig]

det, for jeg kan forstå, at hr. Alfred Hansen er i stand til at misforstå alt.

Fjerde næstformand (Melchior):

Det vil vi nu få at høre. Kort bemærkning til hr. Alfred Hansen.

(Kort bemærkning).

Alfred Hansen (DR):

Jeg anså bare spørgsmålet for at være besvaret ved selve spørgsmålets ordlyd: om ikke det ville give mere beskæftigelse, hvis man fik en ekstra postomdeling. Jeg synes, det ligger helt krystalklart, at det nødvendigvis må give mere arbejde.

Kurt Hansen (VS):

Hvor serviceniveauet ikke er tilstrækkeligt, bør det gøres bedre; oplagt. Vi så helst, at det var mindre posthuse, der stod for disse ting, og at det ikke var private handlende, der skulle have det med blandt de opgaver, de nu engang har. Vi mener, det drejer sig om at udbygge P & T som institution uden indblanding af private interesser, så meget som det overhovedet er muligt.

Hvis der et sted var et så tyndt befolkningsunderlag, at det ud fra enhver økonomisk betragtning ville være horribelt at oprette et mindre posthus, kunne man bruge en ordning à la den, der allerede eksisterer, hvorefter butikshandlende besørger ens post, når der er behov for det.

Jeg synes, det er meget vanskeligt at sige, om man skal gå direkte ind for forslaget eller ej. Det er serviceniveauet, der skal højnes; det er vores udgangspunkt. Vi vil se i mere konkrete detaljer, hvordan kristeligt folkeparti forestiller sig tankerne ført ud i livet, førend vi tilsiger en endelig støtte til forslaget.

Vi har udtrykt os positivt, de to forudgående gange forslaget har været til behandling. Jeg synes snart, vi må se, hvordan kristeligt folkeparti egentlig har tænkt sig at tankerne konkret skal udmøntes.

Vi mener ikke, at en forbedret postservice også skal have det formål at styrke de enkelte butikker økonomisk; disse to ting skal ikke blandes sammen. Tanken om, at private butikker skal have med postbesørgelse at gøre, må alene betragtes ud fra et servicehensyn

over for befolkningen i det pågældende område.

Men vi imødeser, at kristeligt folkeparti i forbindelse med behandlingen af sagen i udvalget vil være parat til at give os lidt mere indblik i, hvad det er, man faktisk har forestillet sig med dette forslag; det er ikke nemt at gennemskue ud fra de 16 linjers bemærkninger og tekst, som forslaget alt i alt udgør.

Jens Møller (KrF):

Jeg vil gerne sige tak til ministeren og til de fleste ordførere – ja, vel næsten alle ordførere – for en positiv modtagelse af forslaget. Det er rigtigt, at det er en genfremsættelse, og når vi har genfremsat forslaget, skyldes det netop, at det har fået en positiv modtagelse tidligere, men at det endnu ikke er lykkedes at få det færdigbehandlet i udvalget. Vi håber meget, at det vil lykkes at få det færdigbehandlet nu i år, så det kan komme til anden og sidste behandling og til afstemning. Netop i den forbindelse er jeg meget glad for ministerens tilsagn om at deltage i arbejdet i udvalget med alle oplysninger og al hjælp, så man forhåbentlig kan blive færdig inden sommerferien.

Hr. Normann Andersen talte om, hvordan det gik med spidsbelastning osv. Det er klart, der vil kunne blive problemer dér, men der kan jo også være spidsbelastning på visse tider i andre forretningsforetagender. Så nævnte han som et eksempel, at mange købmænd nægter at sælge frimærker. Ja men det skyldes naturligvis, at han ikke kan få noget ud af det. Der er jo bogstavelig talt ingen fortjeneste på at sælge frimærker; det kan ganske simpelt ikke betale sig. Hvis der blev givet en passende betaling for det arbejde, der skulle præsteres, er jeg sikker på, at mange gerne ville påtage sig det, og netop de steder, der er tale om, er der behov for det.

Så nævnte hr. Normann Andersen også, at der var frygt for, at det kunne genere eksisterende postindleveringssteder. Det er en indvending, som vi naturligvis har hørt før, bl. a. fra organisationerne, der har været bange for, det skulle betyde nedlægnings af stillinger. Men netop for at imødegå det har jeg i min skriftlige ordførertale skrevet:

»... det er et spørgsmål, om man ikke er gået for vidt i nedlæggelse af postindleveringssteder på landet, og om man ikke bør overveje genoprettelse af en del af disse.

[Jens Møller]

Hvor der ikke er basis for en sådan genoprettelse af et egentligt postindleveringssted, vil dette forslag kunne løse problemerne«.

Jeg kan altså berolige hr. Normann Andersen, med, at det ikke med dette forslag er tanken på nogen måde at nedlægge postindleveringssteder, tværtimod, vi ønsker snarere nogle af dem genetableret. Men selv om man gør det, vil der stadig være en hel række steder, hvor dette forslag ville kunne gøre sin gavn.

Hr. Svend Erik Hovmand sagde, at han havde en uændret positiv indstilling, og det er vi da meget glade for. Han nævnte også, at venstre principielt gik ind for stop for nedlæggelse af postindleveringssteder på landet; det glæder mig også. Jeg håber, vi så kan blive enige om, at nogle af dem, der er nedlagt, faktisk bør genoprettes, og at vi også kan blive enige om dette forslag.

Jeg vil gerne sige hr. Bolvig fra de radikale tak for den udredning, han gav af forslagens hensigt; det kunne jeg ikke have gjort bedre selv, det var nøjagtig det, der ligger i det. Jeg vil også sige tak for hr. Bolvigs opfordring til tinget om, at vi nu får gjort noget ved dette her, for det er ganske givet et skridt i den rigtige retning.

Hr. Alfred Hansen spurgte, om vi mente, princippet om, at postvæsenet skulle hvile i sig selv, stadig skulle gælde. Ja, det mener vi. Det er klart, at dette her vil koste noget. Det er ikke sådan, at disse butikker skal have statstilskud, men man skal selvfølgelig have betaling for det arbejde, man udfører, og jeg håber, det er noget andet også i retsforbundets terminologi. Betaling for udført arbejde betyder altså, det vil koste nogle penge – hvor mange har vi ingen mulighed for at vide, da vi ikke ved, i hvor mange tilfælde ude omkring der vil blive brug for det. Det kan man kun komme frem til igennem udvalgsarbejdet. Men at det vil koste lidt penge, gør os ikke bange i denne forbindelse, for vi mener ikke, det kan være rigtigt, at det altid først og fremmest skal gå ud over de tyndt befolkede egne, når vi skal spare; også de mennesker, der bor dér, må have krav på et rimeligt serviceniveau, og det skulle vi gerne skaffe dem bl.a. gennem dette lovforslag.

Man kan naturligvis ikke tvinge de handlende til at overtage dette arbejde, det er jeg helt enig i vi ikke skal ind på; det skal være et tilbud til dem. De steder, hvor det ikke

kan etableres ad den vej, må man finde andre veje; jeg tror, det kun bliver i ganske få tilfælde, at man ikke kan finde en handlende, der gerne vil overtage dette arbejde.

Ministeren for offentlige arbejder (Ivar Hansen):

Jeg skal kun gøre nogle få bemærkninger. Hr. Normann Andersen stillede et direkte spørgsmål om, hvorvidt jeg i videst muligt omfang ville bevare eksisterende postindleveringssteder på landet. Ja, selvfølgelig. Visse omflytninger kan der naturligvis aldrig ses bort fra; låse sig fast i en bestemt situation kan man ikke. Jeg nævnte i mit første indlæg, at man var meget langt fremme med en motorisering af postudbringningen i landdistrikterne, og heri ligger der en meget væsentlig serviceforbedring, men jeg tror på den anden side, vi må sige, at nedlægningen af postindleveringssteder på landet er et afsluttet kapitel.

Så vil jeg gerne sige til den række af ordførere, som har udtrykt sympati for forslaget, at et lovforslag af denne karakter let kan få bevillingsmæssige konsekvenser. Det er naturligvis også rigtigt, som det er blevet nævnt, at man må diskutere, på hvilken måde man opnår den bedst mulige postale service i landdistrikterne. Om det er gennem en yderligere motorisering, eller om det er ved oprettelse af flere postindleveringssteder i forbindelse med butiksvirksomheder.

Som jeg sagde i mit første indlæg, tror jeg, der yderligere er en række spørgsmål, der trænger til at blive belyst, men det principielle synspunkt, som bliver draget frem i beslutningsforslaget fra kristeligt folkeparti, om, at den postale service i landdistrikterne skal bevares og udbygges i det omfang, der er behov for det, er der enighed i. Jeg har ikke givet tilsagn om, at regeringen vil tage initiativ til oprettelse af flere postindleveringssteder på landet, men jeg har erklæret mig principielt enig i, at vi skal bevare og udbygge denne service, hvor der er behov for det, og jeg har erklæret mig parat til at medvirke til et yderligere opklaringsarbejde i folketingsudvalget. Herudover har jeg ikke bemærkninger at gøre, ej heller til ordføreren for forslagsstillerne.

Hermed sluttede forhandlingen.